

**Driemaandelijkse beslissing van de Nationale Bank van België inzake het contracyclische
bufferpercentage voor 2023K1: 0 %**

Krachtens artikel 5, § 2 van Bijlage IV van de Bankwet heeft de Nationale Bank van België besloten het contracyclische bufferpercentage voor blootstellingen in België te behouden op 0 %.

Rechtvaardiging

1. De contracyclische kapitaalbuffer is een macroprudentieel instrument dat beoogt cyclische systeemrisico's te beperken en procycliciteit in de kredietverlening tegen te gaan. Deze buffer heeft als doel de duurzame verstrekking van krediet gedurende de cyclus te ondersteunen door de veerkracht van de banken te versterken. Kapitaalbuffers worden met name opgelegd bij een toename van de cyclische systeemrisico's (bv. bij buitensporige kredietgroei), om deze aanvullende vereisten te kunnen versoepelen wanneer de cyclus omkeert en de risico's beginnen te dalen. Als risico's zich manifesteren – zoals in een situatie van financiële stress – kan worden besloten de buffer ineens vrij te geven om extra ademruimte te geven aan de banken en hen aldus in staat te stellen beter verliezen op te vangen en hun kredietverlening op peil te houden wanneer de economische en financiële omgeving kwetsbaar is. Het contracyclische bufferpercentage, uitgedrukt als percentage van de risicogewogen activa van de banken, ligt doorgaans tussen 0 en 2,5 %, maar kan verhoogd worden wanneer het onderliggende risico dat vereist. Er dient te worden opgemerkt dat de contracyclische kapitaalbuffer slechts één van de macroprudentiële instrumenten is die de Nationale Bank van België ter beschikking heeft voor de uitvoering van haar taak op het vlak van de stabiliteit van het financieel stelsel.
2. Krachtens artikel 5 van Bijlage IV van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen, stelt de Nationale Bank van België elk kwartaal het contracyclische bufferpercentage vast dat van toepassing is op kredietrisicoblootstellingen op tegenpartijen die op het Belgisch grondgebied zijn gevestigd. Dit gebeurt op basis van een of meer referentie-indicatoren die de kredietcyclus en de risico's ten gevolge van buitensporige kredietgroei in België weerspiegelen, en die de specifieke kenmerken van de nationale economie in aanmerking nemen. Deze indicatoren zijn gebaseerd op de afwijking van de krediet/bbp-ratio ten opzichte van de langetermijntendens (de krediet/bbp-gap), rekening houdend met de veranderingen in de kredietvolumes die op Belgisch grondgebied worden toegekend en met het verloop van het Belgische bbp, de aanbevelingen van het ESRB, en alle andere variabelen die de Nationale Bank van België relevant acht voor de beoordeling van het cyclisch systeemrisico.
3. De Nationale Bank van België stelt het contracyclische bufferpercentage vast krachtens haar beleidsstrategie inzake de contracyclische kapitaalbuffer¹. In overeenstemming met het Bazel III-raamwerk en de ESRB-Aanbeveling van 18 juni 2014 inzake ESRB-richtsnoeren voor het vaststellen van contracyclische bufferpercentages, is de driemaandelijkse beslissing met betrekking tot het contracyclische bufferpercentage deels gebaseerd op een 'bufferreferentie' die is afgeleid uit de krediet/bbp-gap². Gelet op de specifieke kenmerken van het binnenlands financieel stelsel en de statistische eigenschappen van de kredietreeksen die worden opgevolgd, stelt de Nationale Bank van België de krediet/bbp-variabele vast op basis van door ingezeten banken verstrekte leningen. Bij de driemaandelijkse beslissing inzake het contracyclische bufferpercentage wordt ook rekening gehouden met aanvullende macrofinanciële indicatoren, waaronder bredere kredietmaatstaven.
4. Om ervoor te zorgen dat de Belgische banken hun ruime beschikbare kapitaalmiddelen volledig flexibel kunnen blijven gebruiken om de reële economie te ondersteunen, heeft de NBB op 6 december 2022 besloten om de contracyclische kapitaalbuffer voor het eerste kwartaal van 2023 op 0% te handhaven.
5. De NBB rekent erop dat de Belgische banken hun beschikbare kapitaalmiddelen gebruiken om de Belgische huishoudens en niet-financiële ondernemingen waar nodig te helpen om de uitdagingen

¹ 'Vaststelling van het contracyclische bufferpercentage in België: een beleidsstrategie'.

² De bufferreferentie is het resultaat van de omzetting van de krediet/bbp-gap in een benchmarkbufferpercentage, zoals vastgelegd in de ESRB-Aanbeveling van 18 juni 2014 inzake ESRB-richtsnoeren voor het vaststellen van contracyclische bufferpercentages. Het benchmarkbufferpercentage bedraagt 0 % voor een krediet/bbp-gap tot en met 2 procentpunt. Als de krediet/bbp-gap groter is dan 2 procentpunt, stijgt het benchmarkbufferpercentage lineair, tot maximaal 2,5 % voor een krediet/bbp-gap van 10 procentpunt en groter.

van de historisch hoge energieprijzen en de moeilijke macro-economische omstandigheden het hoofd te bieden. Naast het waarborgen van een adequate kredietstroom naar de reële economie moet de nadruk liggen op het proactief aanbieden van moratoria en andere mogelijkheden tot schuldherschikking aan kredietnemers die tijdelijke of meer structurele terugbetalingsproblemen ondervinden als gevolg van hoge energierekeningen en stijgende levens- of bedrijfsuitgaven.

6. De Belgische banken zijn reeds begonnen met het verlenen van terugbetalingssteun aan cliënten, na hun eenzijdige toezegging in september om moratoria aan te bieden aan hypothecaire kredietnemers die daarvoor in aanmerking komen en individuele oplossingen aan te reiken aan huishoudens en niet-financiële ondernemingen die in deze moeilijke tijden met financiële problemen te kampen hebben. De NBB rekent erop dat de Belgische banken de kredietnemers proactief blijven bijstaan.
7. Aangezien de financiële voorwaarden aanzienlijk zijn aangescherpt en gelet op de kwetsbaarheden die zich tijdens de lange periode van lage rente hebben opgebouwd, blijft de kans groot dat er zich aanzienlijker verliezen zullen voordoen op leningen aan de binnenlandse niet-financiële private sector. Hoewel de indicatoren voor de kwaliteit van de activa, die meestal op het verleden zijn gericht, (nog) niet wijzen op een toename van de problemen met de terugbetaling van leningen, moeten de banken vooruitkijken. Zij moeten hun voorzieningen voor kredietrisico's baseren op voldoende conservatieve beoordelingen van potentieel stressvolle economische scenario's, en hun huidige sterke kapitaalpositie gebruiken om waar nodig proactief hun voorzieningen voor kredietverliezen te verhogen. De kapitaalreserves die nog beschikbaar zijn door de beslissing om de contracyclische kapitaalbuffer niet te reactiveren, moeten ook voor dit doel worden gebruikt.
8. In de huidige macrofinanciële context, die nog steeds wordt gekenmerkt door een grote mate van onzekerheid, dringt de NBB er bij de financiële instellingen ook op aan om voorzichtig te blijven in hun beslissingen inzake dividenden en andere soorten winstuitkeringen, en om deze beslissingen te baseren op een voorzichtige prospectieve beoordeling van hun kapitaal- en voorzieningsbehoeften in het licht van mogelijke macro-economische ontwikkelingen.
9. De NBB zal de kredietverlening, moratoria en andere vormen van schuldherschikking nauwlettend blijven volgen.

Tabel 1: Sleutelindicatoren¹

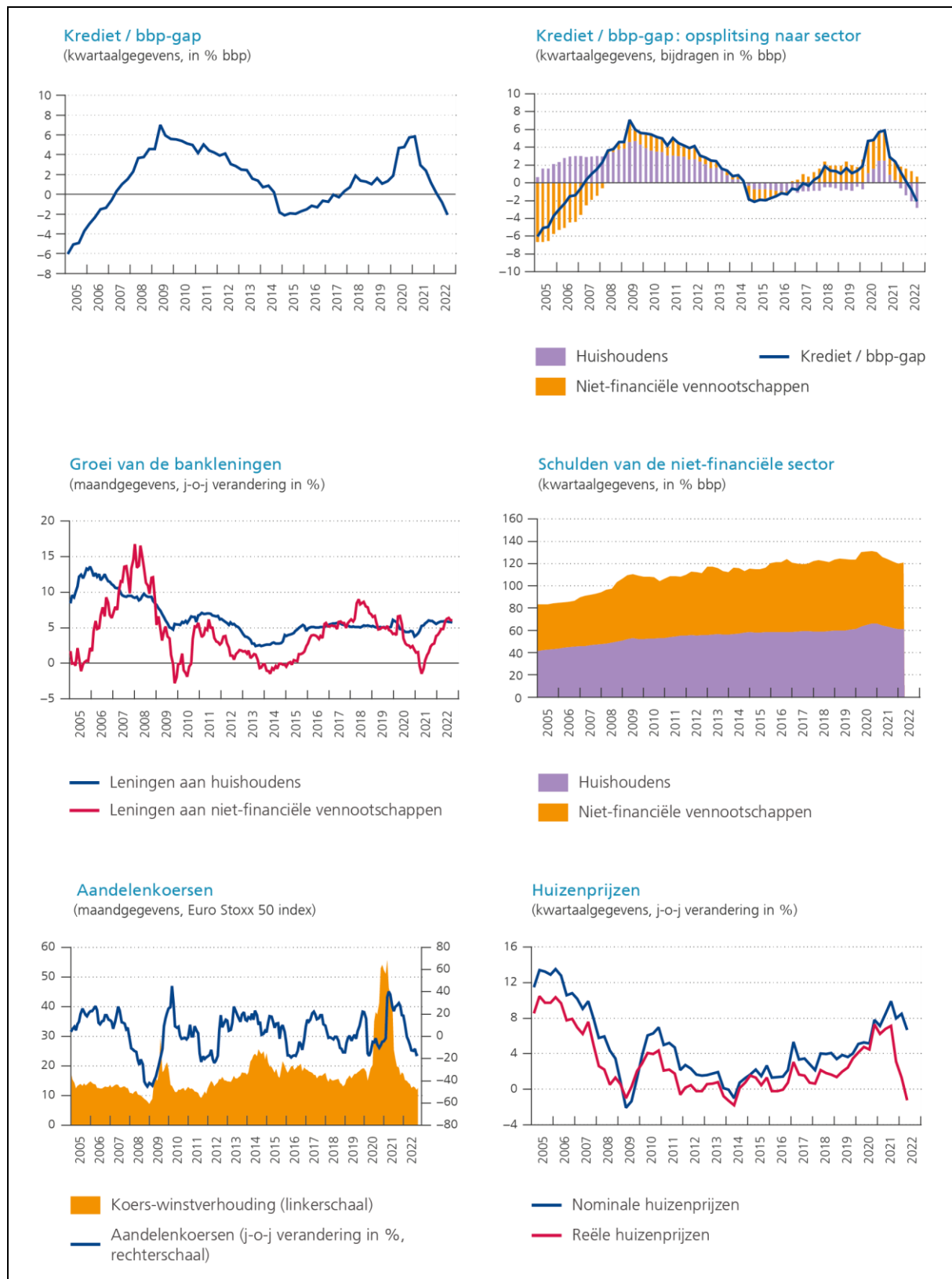
Variabele	Eenheid	Laatste periode	Waarde
Kredietcyclus van de niet-financiële private sector (door ingezeten banken verstrekte leningen)			
<u>Alternatieve krediet/bbp-gap</u>	% bbp	2022 K3	-2.1
<u>Huishoudens</u>	% bbp	2022 K3	-2.8
<u>Niet-financiële vennootschappen</u>	% bbp	2022 K3	0.7
<u>Bufferreferentie gerelateerd aan alternatieve krediet-gap²</u>	% RWA	2022 K3	0.0
<u>Gestandaardiseerde krediet/bbp-gap</u>	% bbp	2022 K2	-25.9
<u>Bufferreferentie gerelateerd aan gestandaardiseerde krediet-gap²</u>	% RWA	2022 K2	0.0
<u>Groei van de bankleningen</u>	j-o-j %	2022 M09	5.8
<u>Huishoudens</u>	j-o-j %	2022 M09	5.7
<u>Niet-financiële vennootschappen</u>	j-o-j %	2022 M09	6.0
<u>p.m. Verhouding krediet/bbp³</u>	% bbp	2022 K3	83.2
Weerstandsvermogen van de niet-financiële private sector			
<u>Verhouding schuld/bbp</u>	% bbp	2022 K2	120.7
<u>Huishoudens</u>	% bbp	2022 K2	61.3
<u>Niet-financiële vennootschappen</u>	% bbp	2022 K2	59.6
<u>Netto financiële activa</u>	% bbp	2022 K2	135.6
Financiële en activamarkten			
<u>Aandelenkoersen, nominaal (Euro Stoxx 50)</u>	j-o-j %	2022 M10	-16.2
<u>Koers-winstverhouding (Euro Stoxx 50)⁴</u>	–	2022 M10	12.5
<u>Huizenprijzen, nominaal</u>	j-o-j %	2022 K2	6.7
<u>Huizenprijzen, reëel</u>	j-o-j %	2022 K2	-1.2
<u>Rendement op tienjaars overheidsobligaties</u>	%punt/j	2022 M10	2.8
<u>Bancaire debetrente op hypothecaire leningen aan huishoudens</u>	%punt/j	2022 M09	2.5
<u>Bancaire debetrente op leningen aan niet-financiële vennootschappen</u>	%punt/j	2022 M09	2.9
Weerstandsvermogen van de banksector			
<u>Tier 1-kernkapitaalratio</u>	%	2022 K3	17.1
<u>Verhouding eigen vermogen/totale activa</u>	%	2022 K3	6.6
<u>Verhouding krediet/deposito's</u>	%	2022 K3	91.1
Externe onevenwichtigheden			
<u>Lopende rekening</u>	% bbp	2022 K2	-2.9
<u>Netto internationale investeringspositie</u>	% bbp	2022 K2	52.9
Activakwaliteit			
<u>Aandeel problemleningen</u>			
<u>Belgische niet financiële ondernemingen</u>	% totale leningen	2022 K3	3.15
<u>Belgische gezinnen</u>	% totale leningen	2022 K3	1.10
<u>Aandeel leningen met herstructureringsmaatregelen</u>			
<u>Belgische niet financiële ondernemingen</u>	% totale leningen	2022 K3	3.20
<u>Belgische gezinnen</u>	% totale leningen	2022 K3	1.14
<u>Kredietverliesratio⁵</u>			

<u>Op geconsolideerde basis, inclusief de interbancaire leningen</u>	b.p.	2021	2.41
<u>Op niet-geconsolideerde basis, ongerekend interbancaire leningen</u>	b.p.	2021	10.58

Bronnen: Thomson Reuters, Refinitiv, NBB.

- ¹ Maandgemiddelden voor daggegevens. De gegevens worden weergegeven voor het kwartaaleinde (maart, juni, september, december) of voor de laatst beschikbare maand.
- ² Bufferreferenties worden uitgedrukt in percentage van risicogewogen activa (RWA).
- ³ Uitstaande bedragen van de kredietverlening door ingezeten monetaire financiële instellingen aan huishoudens en niet-financiële vennootschappen, met inbegrip van geëffectiseerde leningen, in procenten bbp.
- ⁴ De koers-winstverhouding (K/W) is de voortschrijdende koers-winstverhouding (12 maanden).
- ⁵ De kredietverliesratio is de verhouding tussen de nieuwe voorzieningen (netto bedragen) voor kredietverliezen en het totale volume aan leningen (één basispunt is gelijk aan één honderdste van één procentpunt).

STATISTISCHE BIJLAGE

Bronnen: Thomson Reuters, Refinitiv, NBB.

STATISTISCHE BIJLAGE (cont.)

Korte en lange rente

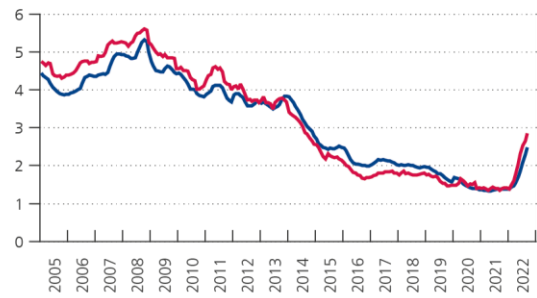
(maandgegevens, in procentpunten per jaar)

— Driemaands OIS
— Rendement op tienjaars overheidsobligaties

Bancaire debetrentetarieven

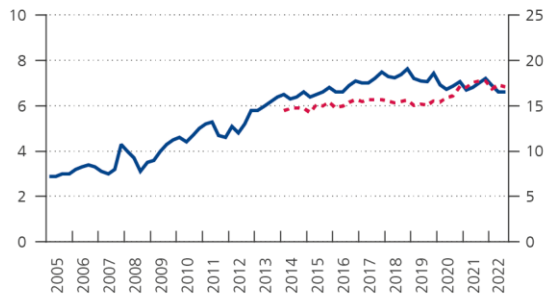
(maandgegevens, in procentpunten per jaar)

— Huishoudens (hypothecaire leningen, looptijd van meer dan 10 jaar)
— Niet-financiële vennootschappen (looptijd van meer dan 5 jaar)

Solvabiliteit van de banken

(kwartaalgegevens, in %)

— Verhouding eigen vermogen / totale activa (boekwaarde, linkerschaal)
- - - Tier 1-kernkapitaalratio (rechtterschaal)

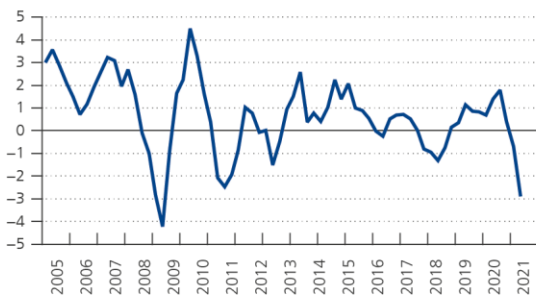
Verhouding krediet / deposito's

(kwartaalgegevens, in %)

Lopende rekening

(kwartaalgegevens, in % bbp)

Netto internationale investeringspositie

(kwartaalgegevens, in % bbp)

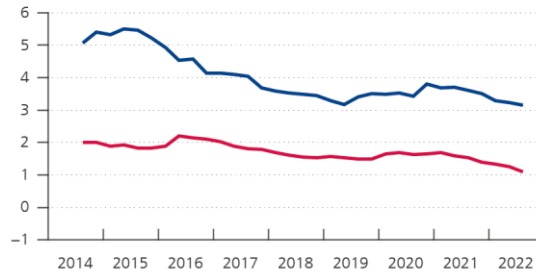

Bronnen: Thomson Reuters, Refinitiv, NBB.

STATISTISCHE BIJLAGE (cont.)

Probleemleningen

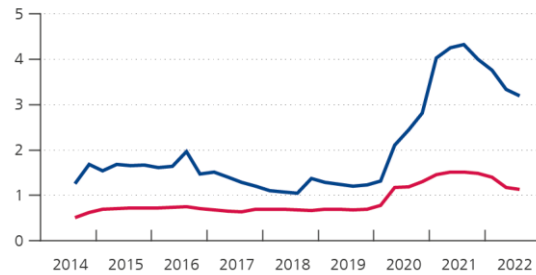
(eindeperiodegegevens op geconsolideerde basis, in % van de totale leningen)

— Belgische niet-financiële ondernemingen
— Belgische gezinnen

Aandeel leningen met herstructureringsmaatregelen

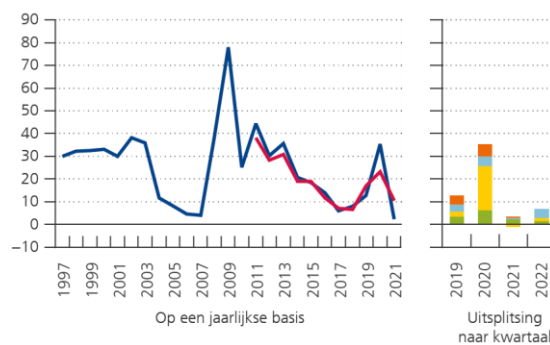
(eindeperiodegegevens op geconsolideerde basis, in % van de totale leningen)

— Belgische niet-financiële ondernemingen
— Belgische gezinnen

Kredietverliesratio

(in basispunten)

— Kredietverliesratio (op geconsolideerde basis, inclusief de interbancaire leningen)
— Kredietverliesratio (op niet-geconsolideerde basis, ongerekend interbancaire leningen)

■ K1
■ K2
■ K3
■ K4